

Václav Fořtík
Michaela Bajcárová

CO SE DĚJE KOLEM NÁS?

Pro zvědavé děti, kterým školní cvičebnice nestačí

1805 ?

1434 ?

1348 ?

1918 ?

Pro 1. stupeň ZŠ

FRAGMENT

Co se děje kolem nás?

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Michaela Bajcárová, Václav Fořtík
Co se děje kolem nás? – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Václav Fořtík
Michaela Bajcárová

CO SE DĚJE KOLEM NÁS?

Pro zvědavé děti, kterým školní cvičebnice nestačí

FRAGMENT

Obsah

Rodina	6
Hrajeme si s rodinou	6
Objevujeme povolání	11
Dětský pokoj	17
Příroda kolem nás	23
Hospodářství	23
Les	27
Ve světě zvířat	31
Přírodní hádanky	34
Přírodní materiály	38
Počasí	39
Geografie	42
Výlet do minulosti	57
Božena Němcová	57
Uhodneš malíře?	60
Chuť	62
Šifry osobností	63
Hledání potravin	65
Znáš české pohádky?	66
Drahé kameny a kovy	67
Osobnosti	68
Textilní materiály	71
Významné události	72
Řešení	73

Ahoj děti!

Jsem Nikola Tesla. Pocházím ze Srbska, ale část svého života jsem prožil v Praze, a to jak studijně, tak i pracovně. O pár let později jsem odešel do Ameriky, kde jsem realizoval většinu svých výzkumných aktivit. Vymyslel jsem v té době spoustu vynálezů a objevů a na základě mnohých z nich pracují současné přístroje. Přestože jsem byl geniální vynálezce a vědec, přínosný se svými objevy pro tehdejší rozvoj techniky a vědy, umřel jsem chudý a v zapomnění.

Důvodem bylo, že lidé, se kterými jsem pracoval, využili mé nápady pro své obohacení. Veškeré svoje znalosti a energii jsem věnoval práci a nezabýval jsem se záležitostmi praktického života. Bohužel jsem u sebe tehdy neměl žádného průvodce, který by mi pomohl.

V této knize budu vaším průvodcem JÁ. Společně se dozvíme zajímavé informace ze světa historie, zeměpisu, vlastivědy nebo také ze společnosti. Budeme plnit různé úkoly. Naučíme se používat své znalosti v praxi. K tomu bude potřeba umět si správně vyhledávat informace a porovnávat je s fakty.

Než začneme, podívejte se na můj medailonek, ze kterého zjistíte, co všechno jsem objevil.

Přeji vám hodně štěstí a zábavy při plnění úkolů!

Nikola Tesla

Nikola Tesla se narodil 10. července 1856 srbským rodičům ve vesnici Smiljan blízko města Gospić v kraji Lika, tehdy ležícím v Rakouském císařství. Později žil ve Štýrském Hradci (1875–1878), v Praze (1880), Budapešti (1880–1882), Paříži (1882–1884), dlouhodobě pobýval v New Yorku (od roku 1884) a od roku 1899 v Colorado Springs. Zemřel 7. ledna 1943 v New Yorku.

Nikola byl vynálezce, fyzik a konstruktér elektrických přístrojů. Mimo jiné vynalezl asynchronní motor a jeho práce formovaly základ moderních systémů na vícefázový střídavý proud. Je mu přisuzováno přibližně 700 vynálezů. Dnes z jeho práce hodně čerpají různá dálková ovládání. Dalším jeho průkopnických dílem byl vynález rádia. To, že je jeho vynálezcem on, a ne Marconi, mu však americký soud přiznal až 3 měsíce po jeho smrti. Obecně bychom mohli konstatovat, že mnoho patentů a vynálezů patří Nikolu Teslovi, ale finanční prospěch a slávu z jeho práce téměř vždy získali jiní.

Znáš odpověď na tyto otázky?

1. Kolik bylo Nikolovi Teslovi, když žil v Praze?
2. V jakém státě se Nikola Tesla narodil?
3. Mohl si Nikola užívat popularity za vynález rádia?

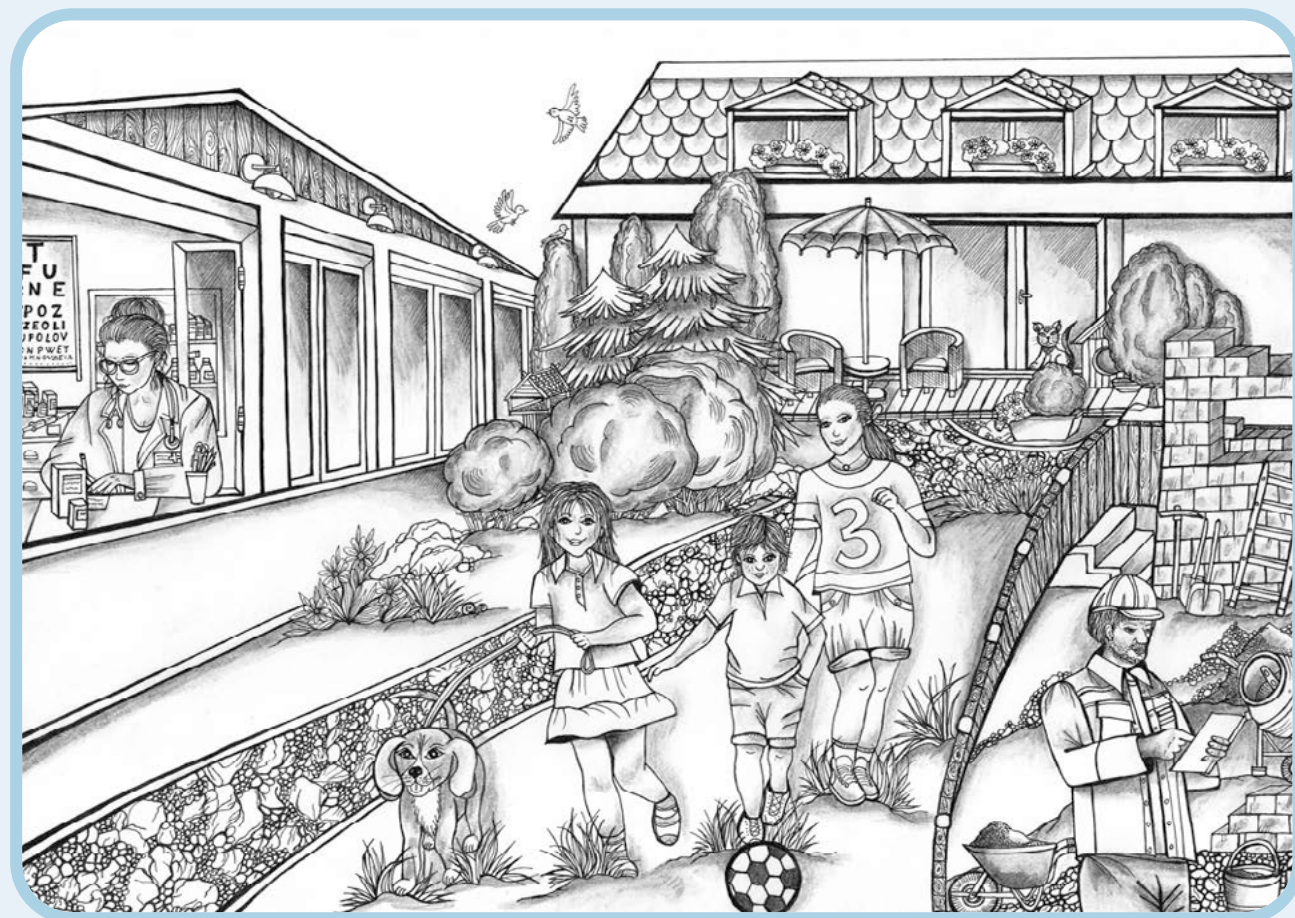

- ☐ Už jsi o vynálezci Nikolovi Teslovi slyšel/a?
- ☐ S čím jsi měl/a zatím spojeno slovo TESLA?

Rodina

Hrajeme si s rodinou

Na obrázku vidíte rodinu Slezáčkových. Otec Slezáček s maminkou Karolínou mají společně tři děti. Žijí na okraji města Plzně. Děti si hodně hrají s kamarády, kteří bydlí v sousedství. Nejraději tráví svůj volný čas venku na zahradě. Společně s rodiči jezdí o víkendech na různé výlety. Většinou jezdí společně na kolech, v zimě lyžují na Šumavě a v létě o prázdninách cestují k moři.

1. Dokážeš podle obrázku odpovědět na následující otázky? Když se ti to podaří, můžeš si obrázek vybarvit.

- V čem rodina Slezáčkových bydlí?
- Mají nějaké rodinné mazlíčky?
- Jaké povolání asi bude mít maminka a jaké tatínek?
- Podle obrázku řekni, co děti rády dělají.
- Kolik je na obrázku ptáčeků?
- Řekni, jakou sportovní hru děti hrají.
- Zjisti, v jakém kraji se nachází město Plzeň.

- Popiš svoji vlastní rodinu – rodiče, prarodiče, sourozence atd.
- Obrázek si můžeš vybarvit.

- h) Protéká tímto městem nějaká řeka nebo řeky?
- ch) Najdi na mapě hrad nebo zámek, který se nachází blízko Plzně.
- i) Jezdíš s rodiči k moři? Které evropské státy mají moře? Pokud nevíš, podívej se do mapy.

Pojďme se společně podrobně seznámit s členy naší rodiny.

Karolína Slezáčková

Maminka Karolína se narodila v roce 1976. Jejím rodným městem je slovenský Trenčín. Ve svých 18 letech odešla studovat Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Po úspěšném absolvování vysoké školy nastoupila do nemocnice v Plzni jako chirurgyně. Její hlavní prací je operování lidí. Karolína ráda běhá, vaří a chodí na koncerty vážné hudby. Také umí hrát na klavír.

2. Napiš, na jakou vysokou školu chodila maminka Karolína.

.....

3. V jakém státě najdeme město Trenčín?

.....

4. V jakém roce šla Karolína studovat vysokou školu?

.....

5. Popiš práci chirurga.

6. Do rámečku nakresli, jaké věci by měla obsahovat každá lékárníčka.

- ☐ Zeptej se dospělých, jaké další lékařské obory se mohou studovat na vysoké škole?
- ☐ K jakému lékaři chodíš rád/a a k jakému nerad/a?

Petr Slezáček

Petr Slezáček se narodil v Olomouci na jaře roku 1976. Na ZŠ chodil v obci Majetín, pak na Střední průmyslovou školu stavební v Olomouci. Po maturitě v roce 1995 šel studovat do Prahy na ČVUT stavební fakultu. V Praze se také potkal se svou budoucí ženou Karolínou. Ve volném čase rád čte detektivní romány a hraje deskové hry. Tyto záliby má již od dětských let. V dospělosti k těmto zálibám přidal ještě rybaření.

7. Rozhodni, které z následujících tvrzení je/může být pravdivé na základě informací o Petru Slezáčkovi v úvodním odstavci.

a) Petr Slezáček poprvé potkal svou ženu Karolínu v roce 1991 v Olomouci.	ANO – NE
b) Petr Slezáček má již od dětských let zálibu v rybaření.	ANO – NE
c) V roce 1982 chodil Petr Slezáček na ZŠ.	ANO – NE
d) Na střední stavební školu chodil v obci Majetín.	ANO – NE
e) Na ZŠ hrál se spolužáky různé deskové hry a hodně ho to bavilo.	ANO – NE

8. Vymysli na základě informací o Petru Slezáčkovi nějakou otázku pro sourozence/rodiče/kamarády. Napiš ji.

.....

Julie Slezáčková

Nejstarší dcera rodiny je vášnivou sportovkyní. Už od narození má veliký sportovní talent. Jejím nejoblíbenějšími sporty jsou basketbal, volejbal a lyžování. Narodila se v roce 2004. Studuje na sportovním gymnáziu a mezi její oblíbené předměty patří tělocvik a anglický jazyk. Ve svém volném čase také pomáhá doma rodičům a hlavně hlídá své mladší sourozence. Ráda chodí ven s přáteli, poslouchá hudbu a sleduje seriály.

9. Dopln správná slova z textu do vět.

Julie je talent. Nejraději hraje volejbal,
a lyžuje. Jejím snem je studovat ve Velké Británii, protože ji baví
V roce 2015 jí bylo let. Studuje na
Nejvíce doma pomáhá tím, že své

❑ Víš, co znamená zkratka ČVUT?

❑ Když jsem já, Nikola Tesla, pobýval v Praze (okolo roku 1880), existovalo již tehdy ČVUT?